

یادگیری با

● زینب گلزاری
عکس: اعظم لاریجانی

است؛ یعنی درست زمانی که خودم را بازنشسته کردم و برای آشنایی با روش‌های جدید تدریس راهی خارج از کشور شدم و در دوره چگونگی توسعه آموزش و پژوهش در کشورهای جهان سوم شرکت کردم.

در آن جا با استفاده از ابزارهای ساده به صورت کاربردی به بچه‌ها آموزش می‌دادند. یک موضوع متداول آموزشی در درس زبان است. با راهاندازی یک شبکه ساده داخلی و چند دستگاه تلفن در کلاس، یک محیط واقعی را شبیه‌سازی می‌کردند. معلم ابتدا با کمک این شبکه تلفنی به صورت واقعی مکالمه تلفنی را آموزش می‌داد و بعد بچه‌ها با تکرار و تمرین کلاس را پیش می‌بردند. عصر همان روز معلم به خانه‌های دانش آموزان زنگ می‌زد تا در محیط واقعی بازخورد آموزشی بگیرد و از میزان یادگیری واقعی بچه‌ها مطلع شود. این کار چند روز متوالی ادامه داشت. به همین سادگی آموزش با ابزار و به صورت عمیق و کاربردی اتفاق می‌افتد. وقتی به ایران برگشتم تصمیم گرفتم مدرسه‌های شومند راه بیندازم؛ مدرسه‌ای که به ابزار پیشرفته آموزشی مجهز باشد و دانش آموزان و معلمان نحوه استفاده از آن‌ها را بدانند و به موقع از آن‌ها به نفع آموزش بهره بگیرند. به این منظور، فضایی را به عنوان اتاق

سه سال از تأسیس مدرسه راهنمایی دخترانه هوشمند «بامداد پارسی» می‌گذرد. برای مدرسه فردایی‌ها که همواره دغدغهٔ معرفی شیوه‌ای مؤثر و عمیق در فرایند یاددهی - یادگیری را دارند، همین قدمت سه‌ساله هم کافی است تا گفت‌گویی صمیمانه ترتیب دهنده و علاقه‌مندان را به خواندن تجربیات و فراز و نشیب این دست آموزش‌ها دعوت کنند.

خانم فتحی، مدیر این مدرسه با ۲۴ سال سابقه تدریس از خاطرات سال‌هایی می‌گوید که تأسیس مدرسه‌ای هوشمند را در سر می‌پرورانده: من دبیر ریاضی دبیرستان بودم. سال ۱۳۷۶ که تازه شبکه رشد راه افتاده بود، ایجاد یک سایت رایانه‌ای را به مدیر مدرسه پیشنهاد کردم. ایشان نپذیرفتند. گفتم به کمک بچه‌ها این کار را انجام می‌دهم. سرصف از دانش آموزان تقاضای همکاری کردم، به کمک آن‌ها سایتی مجهز به ۳۰ رایانه راهاندازی کردم. معلم گرفتیم و ساعت پژوهشی به بچه‌ها کار با رایانه را آموزش دادیم. به معلمان علاقه‌مند هم آموزش می‌دادیم. این تجربه مربوط به سال ۱۳۷۸

ابزارهای ساده

نیست، در حالی که در کلاس‌های پویا همیشه باید هوشمندانه همه چیز را زیر نظر داشت. وقتی دانش‌آموزان در دنیای بزرگتری آموزش می‌بینند و از جنبه‌های متفاوت قرار است رشد کنند، به مراقبت و دقت بیشتری از جانب اولیای مدرسه و خانه نیاز است. در چنین محیطی تعامل شاگردان با هم و با معلمان قوی‌تر است.

خانم حسینی، از همکاران مدرسه هوشمند بامداد پارسی، در تأیید حرف‌های خانم فتحی افزوند:

«به دانش‌آموزان نسل جدید نمی‌توان مثل گذشته درسداد؛ معلم سر کلاس بایستد و درس بدهد و بچه‌ها مطالب را حفظ کنند. این روش منسخ شده است. دانش‌آموزان دوست دارند اطلاعات بیشتری در مورد موضوعات پیارامون خود کسب کنند و باید در کنارشان بود و آن‌ها راهنمایی کرد. امروز معلم با استفاده از ابزار نوین آموزش می‌تواند ملموس‌تر و عینی‌تر آموزش دهد. یادگیری با این روش پایدارتر است. آموزش و پرورش امروز ناچار است به سمت استفاده از ابزار نوین برای تدریس مؤثر حرکت کند.»

فکر طراحی کردم و تعداد زیادی کارشناس تولید نرم‌افزارهای رایانه‌ای را در کنار معلمان با تجربه جمع کردم تا سناریوی برای تولید محتوای آموزشی تنظیم و تولید کنند؛ تولید محتوایی که دقیقاً مطابق با نیاز معلم و برگرفته از محتوای کتاب درسی باشد و کمبودهای آن را جبران کند.

زمان زیادی صرف شد اما نتیجه‌اش بسیار عالی بود. الان معلمان در هر کلاس یک نرم‌افزار کمک درسی در کنار محتوای کتاب درسی خود دارند که متناسب با موضوع درس از تصاویر، فیلم و اینیمیشن آن در جهت یادگیری بهتر دانش‌آموزان استفاده می‌کنند. گاهی معلمان به کمک اینترنت همین محتوا را هم غنی‌تر می‌کنند و با تعریف پژوهش‌های کلاسی و تحقیق، محیط جذاب‌تری به وجود می‌آورند. کارشناسان «آی‌تی» در مدرسه‌ی یاریگر دانش‌آموزان و معلمان هستند و در صورت مواجهه با مشکلات سخت‌افزاری به کمک آن‌ها می‌آیند. با تمام این تفاسیر من معتقدم ما فقط چند گام از مدارس سنتی جلوتر هستیم و هنوز جای کار بسیاری وجود دارد. البته کار ساده‌ای نیست و حواس معلم باید به همه چیز جمع باشد. نشستن سر کلاس با یک کتاب و دفتر و رونویسی کردن، چندان دشوار